

Småskalig branddynamik

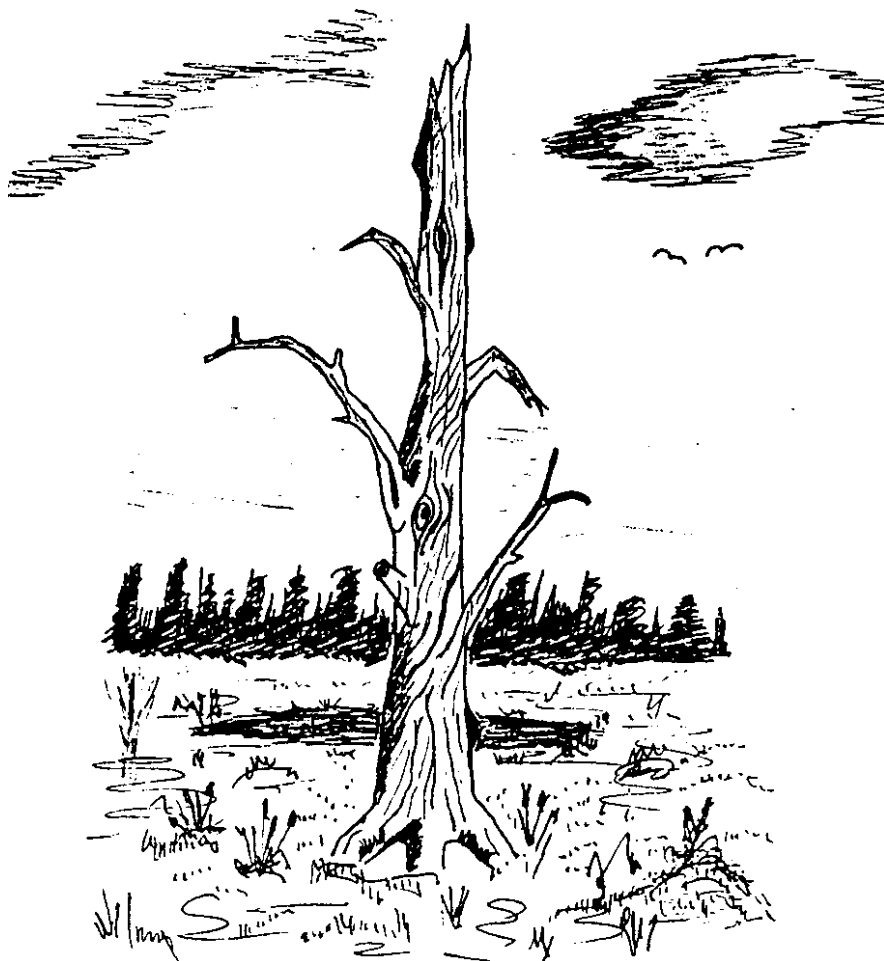
Bengt Oldhammer

Under snart tio års tid har jag tittat på hur det brann i forna tiders skogar, framförallt i Mora kommun. Uppskattningsvis ett par hundra trissor från levande tallar, torrakor och stubbar har granskats i stereolupp. Många gånger har jag försökt hitta brandskador som tidsmässigt överlappar och avlöser varandra, s k cross-cutting, men jag har alltid misslyckats. Att spåra samma brand i flera träd är nästan omöjligt.

Vid Vällingberget har träd som stått intill varandra haft helt olika brandår. På ett brandfält vid Avskaken mellan Mora och Venjan tog jag fyra trissor ur tallar som var nära nog exakt lika grova och som stod inom samma hektarruta. Brandåren är ännu inte exakt daterade, men alla fyra är helt olika. Jag trodde brandskadorna skulle vara av samma ålder.

Dessa ständiga misslyckanden kan förstås bero på att merparten träd med brandljud har brunnit upp eller avverkats. Mer troligt är dock att det har brunnit av bara fan i skogarna, men att bränderna oftast har varit mycket begränsade. Speciellt i bergsbranter kan man hitta träd med uppåt tioalet invallade brandskador och är skogen runt omkring opåverkad är det mycket gott om torrakor. Förmodligen har blixten ofta slagit ned i dessa torrakor och åstadkommit småbränder.

På många ställen i Dalarna måste denna småskaliga branddynamik ha präglat skogen under äldre tid.

B. VORDH - 88